

Inserati se sprejemajo in volja trisopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
16 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija na Dunajski cesti št. 15 v Medijatovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za ceje leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za ceje leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljati velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Medijatovi hiši števil 15.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Ali meščan ne sme biti Slovenec?

Stara Dežmanova fiata, katero porabi navadno pri mestnih volitvah, je ta, da nsglaša razloček med meščanom in med kmetom, in vselej pride do sklepa, da meščan ne sme biti Slovenec, ker potem bi postal kmet. Ko smo lani v tretjem razredu tako sijajno zmagali, je vskliknil v „Tagblattu“ s Kasandrovim kličem: „Die Stadt droht zu verbauern“; in letos zopet volilce prvega razreda s tem kaptivira v „Tagblattu“ od srede, pišoč: „die mehr ländliche Bevölkerung der Vorstädte hat sich ihre Vertreter gewählt itd.“; s tem hoče zbujati meščanski ponos, in reči: predmetja so volila slovenske poslance, ker so tam bolj kmečki ljudje, vi volilci prvega razreda pa morate že zavolj tega Nemce voliti, ker bi se drugače reklo, da ste tudi — kmetje. Ne gledé na to, da je kmetiški stan častivreden stan, opominjamo le na to, da je bil ravno Dežman sam kandidat prvega razreda, in ker je on sam v državnem zboru še pred kratkem, tedaj že v dobi renegatstva svojega, rekel, da je Slovenec, za to logično po njegovem izreku volilci prvega razreda ne smejo Dežmana voliti, — kajti če volijo njega — Slovence — potem postanejo kmetje!

Enkrat je bil res nekaj razloček med meščanom in kmetom, in meščan je bil ponosen na svoj stan. Sedaj pa se omika že tudi med kmečkim ljudstvom močno širi, tako da se mnogi meščani od kmeta le še po obleki ločijo. Pa priznajmo, da je v mestih več izobraženosti in olike, kako pride Dežman do

sklepa, da mora zato potem meščan Nemeč biti? Dežman sam dobro vé, da je to „Trugschluss“, pa on tudi vé, da je še dosti ljudi, ki v tem sklepu ne vidijo lažnjivih premis, zato se poslužuje tega sredstva. Nekdaj se je pač pri nas meščan od kmeta s tem ločil, da je nemški govoril, ali da so nekteri še zdaj tako bedasti, da se hočejo z nemščino bahati, to je sad one germanizacije, onega ponižanja našega naroda, katero bi moral Dežman kot sin naše zemlje sam občutiti, ne pa iz tega kovati orožje za agitacijo. Toda časi so se spremenili, mi smo se vzdignili iz svoje sramotne lege, ter začeli gojiti naš narodni jezik; zdaj jih je na stotine izobraženih meščanov, ki se ne sramujejo svojega slovenskega jezika, ter se ga tudi poslužujejo v pisavi in v govoru; ali mar s tem nehajo biti — meščani? Ali niso meščani na Nemškem nemški, na Českem česki, na Hrvaškem hrvaški, na Madjarskem madjarski, v Galiciji poljski misleči in govoreči? Zakaj bi morali ravno pri nas meščani nemški misliti in govoriti, ter nemškutarje in Nemce voliti? Mi spoštujemo naš kmečki stan, pa narodna stranka ni zgolj kmečka stranka, kakor hoče Dežman volilcem ljubljanskim nateziti; tudi obrtnik je potreben človek, trgovci so bili in bodo, nekaj uradnikov mora tudi biti; če so ti ljudje v mestih vkup naseljeni, ali mar potem nehajo biti sinovi naše domovine? Na kak način pride vendar Dežman do sklepa, da ne smejo biti Slovenci, da ne smejo Slovencev voliti, ker potem bi se mesto „pokmetilo“? Se ve da, kdor trdi, kakor nemškutarji, da je slovenščina kmečk jezik, ta more

potem priti do sklepa, da bi se mesto „pokmetilo“, ako bi se splošno slovenski govorilo po Ljubljani. Da pa to ni res, nam je jasen dokaz zlata Praga. Tudi Praga je bila že vsa ponemčena; pa o početku tega stoletja se je pričelo česko gibanje, Praga je postala čisto slovansko mesto, kjer se skor le česki govori, — pa v omiki, obnašanji, izobraženosti, obleki itd. se praški meščani ne ločijo od drugih meščanov, prej bodo še bolj olikani, ko meščani nemških mest. Tedaj Praga se ni „pokmetila“, ko se je počehila, zakaj bi se morala Ljubljana „pokmetiti“, ako zadobi slovensko starešinstvo? Dežman nadalje vendar ne bo mislil ali trdil, da so volilci, ki so slovenskim kandidatom svoje glasove dali, vsi iz predmestij? Pri letošnjih volitvah je bilo oddanih slovenskih glasov čez 500, nemškutarških pa le nekaj čez 400; po Dežmanovih nazorih je tedaj mesto že zdaj „pokmečeno“, ker je bilo oddanih več slovenskih glasov, in če je vsak kmet, kdor Slovence voli, potem je na vsak način več kmetov v Ljubljani, nego pa meščanov. Naši narodni doktorji, profesorji, učitelji, uradniki, naši izobraženi trgovci in obrtniki so tedaj vsi „mehr ländliche Wähler der Vorstädte“, kakor sodi „Tagblatt“ od srede o volilcih tretjega razreda.

Kmet biti ni nobena sramota, kmet nas vse redi, in mi smo ponosni na našega kmeta, ker je značajan mož in nemčurjem ne gre na limanice, zato ga pa zaničujejo. Če pa Dežman misli, da bo s tem naše narodne volilce prvega razreda k sebi privabil, če jim obeta, da bodo postali „gospodje“, če Nemce volijo, po-

Petelinov Janez.

Povestica iz ne še protoklih časov.

V. Na polzki poti.

(Dalje.)

Meta je imela morda dobro voljo, da tega, kar je o Janezu zvedela od Jere, ne bo drugim pravila, ali njen jezik je bil premočan, premagal je voljo in Petelinov oče je že drugi dan vse vedel. Se reče, ne vsega, ampak še več, kajti Meta njegovi sosednji ni pravila, da je Janezeva neka gosposka vlačuga in da jo bo Janez vzel kar „na cvilih“, kakor se reče o ženitvi brez poroke v cerkvi. Vse to je bila hudobna sosedinja sama pristavila.

Oče Petelin ni rad govoril o Janezu, „zguljenem sinu“, kakor mu je rekel, vendar je ta novica zbegala ga toliko, da je zvečer s Polono sprožil govor o njem. Mati je močno vstrašila se tega in zdaj povedala, kaj jej je Meta pravila.

„Meta pač tebi ni hotela vsega povedati“ — reče Petelin — „ker bi se bila ti preveč prestrašila, drugim je pa povedala že vse natančneje. Jaz se ne menim več zá-nj, vendar bo treba, da, če je to resnica, vse vkrenemo, da Janez ne bo ničesar več dobil

od naše hiše. V soboto gremo delat pisma; polovico premoženja pripiševa Nežki, polovico pa Reziki, mi dva pa ostaneva v hiši do smrti. Brž potem bo ženitovanje.“

Mati Polona ni vedela kaj odgovoriti, le toliko bi bila še rada čakala s pismi, da bi bila gotovo zvedela, kaj je z Janezem; morda bi se dal še pogovoriti in spreobrniti.

„Če to misliš“ — opomni Petelin — „pa pojdi k njemu ti! Pa bo zastoj tvoja pot. Jaz do njega ne storim ne ene stopinje več.“

Res se podá mati drugi dan v mesto in poišče Janeza. Ni ga domá, zve pa, da je pri Kleparjevih. Tje se napoti mati in praša po svojem Janezi.

„A, to so gospod, ki so notri pri naših gospodičnah“ — reče dekla — „kaj bi mu pa radi?“

„Njegova mati sem, bi rada ž njim govorila“ — odgovori Petelinovka.

„Tako? Grem brž gospej povedat, če smete noter“ — reče dekla in hoče smukniti v sobo.

„Čemu?“ — pa se oglasi Polona — „kamor sme sin, bo smela tudi mati, saj ni kak franciškanski kloster tu!“

S tem gre ponosna Polona za dekle in

ko ta vrata odpre, jo je že videti za njó. Janez sedi ravno med gospodičnami, žvrgoljenje je glasno, a ko se vrata odpro, vtihnejo vsi, Janezu se pa zategne obraz v nevoljo, brž vstane in gre proti vratam, pa mati je bila že stopila v sobo.

„Kdo je ta ženska in kaj hoče?“ — se oglasi gospa Kleparjeva — „kako si jo mogla noter spustiti, Mina?“ — se grozi dekli.

„Ej, ne zamerite, gospóda“ — pojasnuje Janez — po nemški — „ta žena mene išče. Kmetica ne zna gospóskih šeg. Oprostite, da grem ven ž njo, jo bom brž odpravil. — Pojva ven!“ — pa pristavi slovenski, prime mater za roko ter jo skuša ven potisniti.

Ali Petelinova mati, še čvrsta in ponosna žena, se ga otrese in stopi še naprej v sobo, se postavi in prične:

„Tako? tukaj je tedaj tvoja „cvilih“ nevesta? Ktera pa je? Pokaži jo no, da vem, kako nevesto dobimo v hišo!“

Vse je zavzeto, vse tiho, vse strmi. Gospodične smuknejo s krikom v drugo sobo, le gospa se približa in praša nekako zmedenó:

„Vi ste toraj mati gospoda Janeza? Ko bi bili vedeli, da prídete“ —

tem naj le preverjen bo, da s takim manevrom ne bo nič opravil. Tisti časi, ko so se premožni in visoko postavljeni možje sramovali povedati, da so Slovenci, tisti časi so minuli in se ne vrnejo več. Če se držel predsednik g. A. Winkler ne sramuje javno priznati, da je Slovenec, če je to priznal podpredsednik državnega zbora, g. baron Gödel-Lannoy, — potem mislimo, se tudi ljubljanski hšni posestnik, trgovec ali obrtnik ne bo sramoval svojega rodu in jezika. Naj se gre tedaj Dežman solit s svojimi davno pozabljenimi predsodki in neumnimi fiatami, sicer bomo morali misliti, da mož že otročji postaja, kakor Nemec pravi: „er kindelt schon“.

Tistim Dežmanovim pristašem pa, ki se bojé, da bi res morali irhaste hlače obleči in kratko pipo v usta deti, ko bi prišli Slovenci v Ljubljani do krmila, podamo v tolažbo ta le verz: „Die Stadt Laibach wird nicht verbauern, Aber Herr Dežman wird versauern.“

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 9. aprila.

Državni zbor se je v torek pričel, in vzel v pretresovanje denarni proračun. Mnogi govorniki so se oglasili za besedo. Govoril je tudi že slovenski poslanec Herman. Govorniki uhajajo zelo na stran, ter govore o vseh možnih rečeh, le o budgetu prav malo. Posebno nemški poslanci vedó veliko povedati, kako se ubogi nemški narod v Avstriji zatira. Scharschmied je rekel, da uživajo Slovani že popolno ravnopravnost v Avstriji, da se izgojujejo not do univerze na podlagi maternega jezika. Nemci pa so prisiljeni, svoje otroke v judovske šole pošiljati. Ta gospod Scharschmied menda še nikoli ni nič slišal o koroških, štajarskih, šlezijjskih Slovanih, sicer bi ne mogel kaj takega trditi, da Slovani uživajo popolno ravnopravnost. Namesto izmišljene strahove o „zatiranem nemštvu“ na steno malati, naj bi ti poslanci raje v pretres in razgovor vzeli žalostno stanje avstrijskega prebivalstva, splošno revščino, pomanjkanje zaslužka pri obrtnikih, huda bremena, ki jih nosi kmet, nasvete, kako bi se dalo bolji kup vladati, kje bi se dalo kaj zdatnega prihraniti itd.

V **Jajcu** v Bosni so Hrvatje postavili

spomenik za vse Hrvate 53. pešpolka, ki so v bitkah pri Jajcu, Rogelji in Ključu na slavnem bojišči padli. V sredo se je spomenik slovesno odgrnil, v navzočnosti mnogih vojaških poveljnikov in množega ljudstva. Ali bi se ne spodobilo, ko bi se tudi Kranjci svojih padlih Kunovcev spomnili?

Vnanje države.

Nemčija. Kakor je poročal naš telegram v zadnji številki, hče knez Bismark odstopiti, in je cesarju že izročil svojo odpoved. Ali je to resen sklep, ali samo pritisk na cesarja Viljema, to bomo še le zvedeli. Bismarku gotovo ni po godu, da sta ruski in nemški cesar spet prijatelja, ker njemu roji le ta misel po glavi, kako bi Rusijo ponižal in ugnal. Ker mu pa menda cesar Viljem v tem neče slediti, hoče ga s svojim odstopom k temu prisiliti, ker bi bil pruski cesar res v zadregi, ko bi ne imel več Bismarka na strani, kterega je že tako navajen in kateri mu je bil v vsem desna roka. Kmaló bomo videli, kaj pride iz tega.

Na Nemškem rastejo zdaj novi projekti kakor gobe iz tal. V Avgzburgu so si izmišlili, da bi bilo dobro, če bi vsi čez 60 let stari ljudje penzijo ali pokojnino vlekli; zato hočejo napraviti državno pokojninsko kaso, v katero bi moral vsak vplačevati, dokler je mlad in zdrav, potem bi imel v starosti pravico do pokojnine. Brez zdatne državne podpore pa se taka kasa ne bo dala ustanoviti, in kje denar vzeti, ko dežela še tekočih stroškov ne more prenašati! S kaso za delavsko pokojnino je ravno tako. Tudi se nasvetuje, naj bi država prevzela zavarovanje zoper ogenj in točo, naj bi država določila ceno mesa in kruha, naj bi država žito kupovala in prodajala, in kruh pekla, — vse naj bi država oskrbovala. To so nasveti, podobni socialističnim, in nekteri iz njih morda ne bi bili slabi.

Na **Španjskem** ni prav nič prijetoo življenje. Na deželi kradejo in ropajo razbojnik o belem doevu; v mestih pa še trije ljudje ne smejo vkup stati, ker se zmirom karlistične zarote in ustaje bojé. Brezverci smejo katoliško vero brez kazni zasramovati, ker vsak verni katolik je na sumu, da je pristaš don Karla, bratranca sedanjega kralja Alfonza.

Kitaj. Neizmerna Kitajska država se res pripravlja na vojsko, najbrž zoper Rusijo.

V celi deželi je tako gibanje, kakoršnega še nikoli ni bilo. Dobili so mnogo orožja iz Evrope, najbrž iz Anglije; tudi imajo evropske vojake, da jih v orožji vadijo. Če se Kitajci res pripravljajo na boj zoper Ruse, potem bi mi skoraj sodili, da jih je Bismark k temu podšuntal, saj on ima povsod svojo roko zraven, in njegova glavna skrb je zdaj le ta, kako bi Rusijo oslabil, da bi jo potem napadel in premagal, in tako postal vladar sveta. Saj je skoraj gotovo, da je prouzročil tudi ustajo v Hercegovini, ker je vedel, da bo iz tega nastala rusko-turška vojska, on pa je hotel ravno Rusijo oslabiliti fizično in denarno. Pa toliko krvi in denarja se Rusiji še ne pozna, okrepčala se je naglo, zato je zelo verjetno, da podpihuje zdaj Kitajce zoper Ruse, ker bi leže marširal v Varšavo in Moskvo, ko bi Rusi morali ob enem nekaj sto tisoč mož na kitajsko mejo postaviti.

Iz **Afganistana** se poroča, da so se boji spet pričeli. V Kiber-Klancu stoji 12.000 Afgancev pripravljenih, da vdarijo na Angleže. Odgovornost za resnico te vesti naj prevzame časnik „Daily Chronicle“, ki jo poroča.

V **Rusiji** študirajo, kako bi državo preustrojili in pre naredili, da bi bila bolj varna pred nihilisti. Sklicati hočejo neko „sovesčatelno duma“ (posvetovalni zbor); v ta zbor hočejo poklicati po dva zastopnika iz vsacega „zemstva“ (deželnega zbora), po enega zastopnika iz mestnih starešin in nekaj duhovnikov. Ta zbor bo imel nalogo, da bo vladi v posameznih slučajih svete dajal, postavodajalne pravice ne bo imel. Viada misli preustrojiti vso notranjo upravo, sodnijo, policijo, žandarmerijo, občinske stvari itd. Omenjena „sovesčatelna duma“ pa, sestavljena iz poslancev raznih krajev, tedaj praktično izvedenih mož, bo izrekla svoje mnenje, ali se nameravane nove naprave smejo priporočati, ali ne.

To bi bil nekak začetek parlamentarnega življenja.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 8. aprila. Državni zbor je pričel 6. t. m. zopet svoje zborovanje. Prvo sejo, pri kateri je manjkalo še prav veliko poslancev, je odprl podpredsednik baron Gödel ter je poročal o sprejemu svojem pri nadvoj-

„Bi jaz ne bila videla tega, kar sem“ — jej seže mati Polona vmes in nadaljuje: „Vi ste menda mati teh frajlic, zdaj že verjamem, kar je Meta pravila. Le dajte Janezu, katero hočete, če vam je on sam zadosti. Od doma ne dobi nobenega krajcarja, za to bova že z očetom skrbela. — Ti, Janez, pa pojdi z mano, in ne pridi več v tako hišo, sem že dosti zvedela o takih frajljah, kakor so té.“

Zdaj je bilo treba slišati, kako se je vsulo z ust gospe nad ubogo materjo! Kar s policijo so jej žugale ona in hčere, ki so zopet v sobo pridrele, in zdaj je Janez videl in slišal vse, kar so mu do zdaj vse tako skrbno prikrivale, še celó Milka sebi ni bila več podobna, tako jo je spačila jeza. Morda bi jej bile vse štiri v obraz skočile in jo razpraskale in raztrgale, ali Polona jim je bila prepostavna, tudi je Janez spravil jo z lepo ven rekoč, da se bota že spodej pogovorila. Za obema leté še hude besede, da se razlegajo po vsi hiši.

Ko sta zunaj, začne Janez ves razjarjen: „Kaj vas je pa prineslo sem, da ste mi tako naredili? Kako težko mi bo zdaj potolažiti to rodovino!“

„Saj je ni treba! Jaz sem jim povedala,

kar jim gre, ti pa pusti to hišo pri miru, naj bodo hude, če hočejo.“

„Kdo vas je pa sem poslal? Farja, kaj ne?“

„Ali si še zmiraj tak kakor si bil?“ — tarna mati. — „Jaz sem prišla sem, ker sem zvedela po potovki, v kako nevarno družbo si zagazil. Pusti jo, to te prosim, saj to vse skup nič ni. Ti se še ne moreš ženiti, in če bi se, take tudi niso zá-te. To ni za nič družega, ko da se lepo oblači in dobro je, ti boš moral pa skup nositi. Ne rečem, če bi imela pošteno doto, pa jaz sem zvedela, da pri tej hiši ni nič cvenka.“

„Veste kaj, mati“ — jo vstavi Janez — „več mi ni treba praviti, saj sem že sam toliko pameten, da vem, kaj delam, dosti star sem že tudi, da mi ne more nihče braniti. Zato vas prosim vse skup: pustite me pri miru, kakor vas jaz puščam. Le na pot mi ne hodite, kakor danes, in povejte tistemu, ki vas je poslal, da se mu bom za to delo krščanske ljubezni že spodobno zahvalil. Zdravi bodite!“

Izgovorivši smukne v postranske ulice in pusti mater strmečo na mestu. Marsiktera

druga mati bi se bila pri tem zjokala ali hitela za sinom. Ali Petelinova mati je bila drugih kosti, spela se je kvišku in z ust so jej privrele precój glasne besede:

„Prava je očetova! Pisma gremo delat, dekleti se omožite, Janez naj pa bo, kar hoče. Od nas ne dobi nič in pod streho nam tudi ne bo več spal. Naj ga pokori Bog!“

In mati je šla, se peljala domú in očetu Petelinu povedala vse, kar je skusila v mestu.

„No vidiš“ — reče na to oče mrzlo — „kar sem ti pravil. Z Janezem ni nič, kar pozabimo ga. Le vrata do hiše mu moramo še tako zakleniti, da ne bo mogel več vá-njo.“

Res so šli Petelinovi z ženinoma in nevestama v mesto k „doktorju pisma delat“, potem so šli na oklic in ženitovanje je imelo biti čez tri tedne. —

Do tje pa lahko pogledamo še nekoliko za Janezem. Dogodba z materjo pri Kleparjevih mu je delala veliko preglavic, ves dan je premišljeval, kako bi jo popravil in poravnal. Najbolje, če popraša mladega Kleparja, knjigovodjo, ki mu bo gotovo kaj povedal, kaka govorica je bila domá, ker sam si ta dan še tje ni prav upal. Mladi Robert pride

vodi cesarjeviču Rudolfu, kteremu je v imenu zbornice častital k njegovi zaroki s princesinjo Štefanijo. Potem je pa predsedništvo prevzel grof Coronini ter pričel budgetno ali proračunsko razpravo. Že prvi dan bilo je vpisanih za odsekove predloge 23, zoper nje pa 24 govornikov. Od teh jih je prvi dan govorilo 6, včeraj pa so prišli na vrsto samo 4 govorniki, ker je ustavoverni poslanec Plener mislil, da mora z dveurnim govorom pokazati, da je res rojen denarni minister. Ker se temu možu po časnikih večkrat navedeni priimek daje, naj povem, od kod je to prišlo. Plener sam ná-se silno veliko drži in meni, da kot sin bivšega denarnega ministra Pienerja mora tudi on denarni minister postati. Da bi to tem laglje dosegel, se peča edino le s finančnimi ali denarnimi zadevami, in je bil šel celo za nekoliko časa na Angleško, da bi ondašnje denarstvo bolj temeljito preštudiral. Ko je Taaffe ministrov iskal, obrnil se je tudi do Pienerja ter mu je ponudil kupčijsko ministerstvo. Tega pa Plener ni hotel sprejeti, ampak je po nanzanilu nekterih nemških listov ministerskemu predsedniku baje odgovoril, da on je rojen denarni minister. To je med poslanci zbudilo mnogo veselost in grof Clam je pri neki priliki v svojem govoru te reči memogrede opomnil govoreč o rojenih in narejenih denarnih ministrih. Plener se je hotel včeraj nad Clamom zavoljo tega znositi ter ga je imenoval rojenega državnika, a ker se Clam nikdar sam ni tako imenoval, ta izrek pač nima nobenega pomena.

Izvrsten je bil govor Hermanov, ki je razpravljal avtonomistični program in dokazoval, kako bi se dala uprava predrugačiti in mnogo ceneje vravnati. Ustavoverci so vsled tega govora hudo razburjeni, in „Presse“ mu dsnes očta, da ni Avstrijanec, ker so mu posemezne dežele vse, država sama pa nič. Tudi česki poslanec Adamek je prav dobro govoril in zlasti omenjal reči, kterih država iz dobič karije ne odpravi, namreč koleka pri časnikih, ki ga je odpravila celo Turčija, in pa loterije. Tudi je povdarjal, da je uprava predraga in da bode treba začeti varčevati ali hraniti, pa ne samo navzdol, t. j. pri manjših zneskih, ampak navzgor, pri dobro plačanih in mastnih službah. Veliko smeha je zbudila njegova opazka o Stremajerju. Scharsschmid je namreč

pred včerajšnjem rekel, da bode desnica še vesela in hvaležna, da se §. 19 temeljnih postav ni izvrševal. Adamek je na to včeraj odgovoril, da je potem takem Scharsschmid, zlasti pa prejšnji naučni minister Stremajer, ki tega paragrafa ni izvrševal, največi dobrotnik dežele česke, ki je vsled tega k svojim doseďanjim varuhom dobila novega deželnega patrona Stremajerja. Tudi glasoviti Schöaerer je govoril, pa pripovedoval samo o zaprekah, ki so se delale njegovi izvolitvi za državnega poslanca. Mož je ponosen na to, ako ga predsednik med govori večkrat posvari, pa Coronini je tudi postal njemu nasproti že jako potrpežljiv, in ga ni čisto nič motil, dasiravno je včasih kakšno prav zarobljeno povedal. Danaes se bode generalna debata nadaljevala, potem pa se bo najbrže sprejel konec debate, in jutri bi bilo glasovanje o tem, ali naj se na podlagi odsekovih predlogov pride v posebno obravnavo ali ne. Desnica bo združeno glasovala za to, o levičarjih pa se še ne vé, kaj da bodo storili. Eni mislijo glasovati za budget, eni pa ne. V tem pa so menda vsi edini, da ministerstvu ne dovolijo 50.000 gold. dispozicijskega zaklada, ker se s tako privolitvijo ministerstvu razodeva zaupanje.

Po državnem proračunu bode zbornica obravnavala le še oderuško in šolsko postavo, potrditev goraje avstrijskih volitev, pa odpravo legaliziranja in postavo o postranskih železnicah, ktere misli gosposka zbornica neki spremeniti. Vlada želi tudi še rešitev vojaške takse, ter bode že te dni predložila načrt o polajšanjih vojaške postave, ki jo je državni zbor od nje zahteval, predno prične obravnavati vojaško takso. Tudi predlog o vravnanji duhovenskih plač bode prišel morda na vrsto, pa se bode zavrgel z resolucijo, da je za duhovenski stan nedostojen in da mora vlada kaj boljega in primernejšega predložiti.

Nekteri listi so poročali, da se deželni zbori pričoo še le v jeseni, pa to ni verjetno in česki listi odločno zahtevajo, da se morajo deželni zbori prej ko mogoče sklicati.

Z Dunaja, 7. aprila. Prvo sv. obhajilo je prejela v nedeljo ob 8. uri nadvojvodinja Valerija. Domača kapela sv. Jožefa v cesarski palači je bila vsled tega prekrasno okinčana z najlepšimi cveticami in tepihi. Pred altarjem so stale tri pručice. Na srednji je kle-

čala belo oblečena princesinja, [njej na desno njena mati cesarica, na levo pa njen oče presvitli cesar, ki sta s svojo nježno hčerko tudi pristopila k mizi Gospodovi. Škof Ronay, ki princesinjo podučuje, je imel jako lep in ginljiv nagovor, ki ni samo princesinje, ampak je tudi druge nazoče do solz ginil. Ob 10. uri je daroval dvorni fajmošter dr. Mayer drugo sveto mašo, ktere so se cesar, cesarica in princesinja zopet vdeležili. Ta ginljiva svečanost zopet priča, da našo presvitlo cesarsko rodbino navdaja živa vera, in da se sme v tem oziru v zgled postaviti vsaki katoliški rodbini. Ko bi le ta zgled starši tudi posnemali, in se prvega sv. obhajila svojih otrok vdeležili, z njimi vred pristopivši k mizi Gospodovi! Versko preprčanje bi bilo potem gotovo veliko bolj živo in malomarnost v veri bi se tolikanj ne širila, kakor je žalibog zlasti po mestih videt!

Domače novice.

V Ljubljani, 10. aprila.

(Volitev I. razreda.) Ker v II. razredu nismo zmagali, se tudi v I. razredu letos še nismo nadjali zmage; nemčurji so na vse kriplice agitrali in svoje privržence celo z drugih krajev domú k volitvi poklicali, o naših volilcih smo pa tudi vedeli, da jih več ne bo šlo volit. Vendar je bil vspeh še mnogo boljši nego smo se nadjali, še nikoli se v tem razredu nismo tako visoko speli. Naši kandidati so dobili: Pakič 93, dr. Papež 91, Tavčar 90, dr. Ahačič 89 glasov, nemškutarški pa: Dreo 116, Lasnik 115, Dežman 113 in dr. Schaffer 112 glasov. Toraj nam je manjkalo le 23 glasov, razloček med najboljšim našim in najslabšim onim je celo le 19. Lani so imeli nemčurji 119, mi pa 75 glasov, razloček je znašal toraj 45 glasov; letos smo mi pridobili 18 glasov, a nemškutarji zgubili 3 glasove, kar kaže, da smo za 21 glasov na boljem od lanskega leta. V vseh razredih skup smo šli za 136 glasov naprej, a nemčurji za 17 nazaj.

Če soštejemo vse glasove, najdemo veliko večino na narodni strani. V vseh treh razredih je bilo volilcev naših 510, nemškutarških (ako vzamemo najviše številke) pa le 452, toraj je na naši strani gotove večine za 58 glasov,

v gostilnico in ko zagleda Janeza, sede k njemu in se začne na ves glas krohotali:

„No, veš Janez, tvoja mati je pa res pravi dragonar! Naše ženske je tako razjarila, da so se ves dan prepirale. To je kakor kaka koščena in postavna branjevka, kolikor sem slišal od žensk, ne zameri.“

„Tvoja rodovina je pač huda ná-me zavoljo te neljube dogodbe?“ — poprašuje Janez, namestu da bi se potegnil za svojo mater — tako lepo opisano.

„Oglasi se jutri, boš že zvedel“ — odgovori Robert.

„Prav rad bi popravil to, kar je moja robata in po farjih nahujskana mati pri vas skazila“ — beseduje Janez; — „mislim, da tvoja cenjena rodovina tega ne bo meni v greh štela?“

„Bodi brez skrbi. Saj vedó, kaj je kmet.“

Potem se prične drug pogovor in slednjič igra, pri kateri je imel Janez zopet navadno srečo — tako, da mu je Robert ostal dolžan precěj denarja.

Ko sta zgodaj zjutraj podala si roko, je Robert, ki je bil že nekoliko preveč pil tistih mešarij, kakoršne se dobivajo po kavarnah

in ki zavoljo preobilnega špirta človeku ležejo v glavo, rekel Janezu:

„Dobro spi, svak!“

„Svak? zakaj?“ — praša Janez, ki ga ni imel toliko v glavi.

„I, ne delaj se tako nedolžnega. Na ženitovanji bova zapila moj dolg, prej ti ne plačam ne krajcarja. Ti si pravi lump, ti, ne zameri“ — nadaljuje Robert pijane glave — „če ne bo ženitovanja, boš ti dobil namestu tega, kar sem ti dolžan, nekaj družega med rebra. Milka je moja sestra in kedar se jaz spravim na noge, sem vrag, me še ne poznaš.“

„Molči, muha pijana“ — zagromi Janez in dregne Roberta v prsi, da se ta kar znak zvrne v cestno blato in nekoliko zarežavši tam obleži. Janez ga pusti in gre domú. Policijska straža najde pozneje Roberta ter ga godrnjajočega nad tem, da je bil s sladkega spanja prebujen, spravi na suho v stražnico, kjer se zjutraj zdrami in se po kratkem protokolu s komisarjem nekoliko očeden znamenj postelje na ulicah podá domu škripaje z zobmi:

„Le čakaj, Janez, to ti bo stotero povrnjeno.“

Zakaj je Janez tako stogotil se nad bra-

tom njegove Milke, in še celo po obilnem špirtu omamljenem?

To zvemo najljajše, ako gremo z Janezem domú. Čujmo, kaj govori po poti!

„Lepa reč“ — prične ves razjarjen — „zdaj že ta božji volec nekaj vé, kakor je čutiti. Na ta način je v tej hiši vsak večer „raport“ o tem, kar se med dnevom godi. Rad bi vedel, če je Milka ravno taka kakor sestri. Če je, mi je skoro žal za vse, kar se je danes zgodilo z mojo materjo. Prokleta, da sem zašel v to družino.“

Tako in enako modrovaje pride Janez do doma in predno zaspi, je njegova večerna molitev ta-le:

„Vrag vzemi farje! Far je našuntal mojo mater, da je prišla za mano, on je kriv dogodbe pri Kleparjevih in druge z Robertom. Ta bo jutri domá povedal vse, kar ve ali ne ve, in — no, saj sem se že z mnogih zadreg izkavsals, se bom že še tudi s te. H Kleparjevimi pa zdaj ne grem prej, da od strani zvem, kako vreme je tam. Saj Milka menda v tem ne bo skoprnela.“ (Dalje prih.)

pa lahko še više pridemo, nemškutarji pak so vse do zadnjega moža v boj postavili, več jih z vso silo ne morejo skup zbornati. To je jasen dokaz, da bo pri volitvah za deželni in državni zbor vselej Ljubljana naša, ako vlada nemškutarjem izdatno ne prihiti na pomoč; nam njene pomoči ni treba, da nas le pri miru pusti. In ta zavest je veliko več vredna, ko taka „zmaga“, s kakoršno se nemčurji bahajo. Kako dolgo bodo še na tak način „zmagovali“!

(Vit. Kallina) se je v četrtek opoldne odpeljal z Ljubljane. Na kolodvor so ga spremili načelniki uradov in mestni župan Lašan, pa g. knezoškof. „Tagblatt“ se čudi, da izmed odličnejih narodnjakov ni bilo nobenega videti na kolodvoru. Že vsak vé, zakaj ne.

(Novi dež. predsednik gosp. Winkler) pride že v kratkem na svoje mesto v Ljubljano. Slišati pa je, da bo prej še odložil svoje poslanstvo v državnem zboru, ker mu ni mogoče redno vdeleževati se sej njegovih. Potem bo na Goriškem nova volitev.

(Katoliška družba) vlnudno vabi svoje ude v nedeljo o 5¹/₂ na tombolo; v sredo, 14. t. m. pa v občni letni zbor ob 7. zvečer. Želeti je, da bi se udje veselice in zhora obilno udeležili.

(Statistika volitev.) Pregled volilcev oboje stranke se pokaže tako:

3. razred — naših	176	ónih	47
2. „ — „	242	„	289
1. „ — „	93	„	119
Skupaj naših 510 ónih 452.			

Tedaj je bilo vsega vkup naših glasov celih 58 več, nego nemškutarjskih. To nam je tolažba, ker zdaj vidimo, da bomo pri volitvah za deželni in državni zbor lahko zmagali. Od tistih 452 nemškutarjskih glasov se mora pa odbiti kakih 240 penzionistov in uradnikov; tako da ostane potem nemškutarjskih glasov od meščanov le kakih 200; od teh dveh stotin moramo pa odšteti še kakih 50 pravih Nemcev, ktere je težko siliti, da bi z nami volili. Tedaj ostane pravih nemškutarjskih glasov le okoli 150. Od teh 150 jih je večina v prvem razredu; niso toliko sovražni iz hudobnosti, ampak več iz baharije, ker še zmirom mislijo, da je bolj „nobel“, če je človek Nemec. Meščanstvo v drugem in tretjem razredu pa je po svoji ogromni večini narodno. Zato nimamo prav nič straha. Nemškutarji sami čutijo, da je bila to le Pyrrhova zmaga, in da vsako leto bolj nazaj lezejo.

(Včerajšnji „Tagblatt“) kvasi nekaj o tem, češ, da je ljubljanski poslanec državnega zbora, gosp. vitez Schneid, imel priti v Ljubljano, če bi bili narodnjaki v drugem razredu zmagali, da mu je dr. Vošnjak zmago že telegrafično sporočil, pa prenaglo, in da so slovenska društva že imela vse pripravljene slovesno ga sprejeti. Mi ne vemo, ali je „Tagblatt“ kdo nalašč nalezal, kakor prej že večkrat, ali pa si je to vse sam izmislil, ker resnična o tem ni ne ena beseda. Razen tega naj pa nemškutarji ne mislijo, da smo po teh volitvah pobiti mi; moralčna in po številkah zmaga je naša in če bi bili mi tako „zmagali“, bi se gotovo ne bahali, prej bi nas bilo sram.

(Iz seje družbe kmetijske 4. dne t. m.) je „Novicam“ došlo sledeče poročilo. Ker v zadnji seji subvencijskega odbora ni bilo dognano, kako naj bi se točno po številkah podprla prošnja za državno podporo deželne razstave s 4000 gld., ki se namerava prihodnje leto napraviti v Ljubljani, je bila v današnji seji ta zadeva po predlogih poročevalca gosp. Murnika s pritrditvijo gospodov zastopnikov c. kr. deželne vlade in deželnega odbora popolnem rešena. — Potem se je pod predsedstvom gosp.

barona Wurzbacha pričela navadna odborova seja. Tajnik dr. Bleiweis bere najprej dopis bivšega c. kr. deželnega predsednika viteza Kalline, zdaj ces. namestnika moravskega, v katerem slovó jemlje od družbe kmetijske in se jej toplo zahvaljuje za zmerom mu radosvoljno skazano pripomoč; — odbor velecenjeni dopis radostno naznanje vzame. — Potem bere dva dopisa, iz katerih je razvidno, da je sl. ministerstvu kmetijstva zdaj prav posebno na tem ležeče, da se povzdigne in razširi domača govedoreja, ker po postavi, ker po postavi ki jo je letos sklenil državni zbor, se ima za ubrambo goveje kuge iz Rusije in Rumunije zapreti meja našega cesarstva, to pa bode to posled co imelo, da iz Rusije od leta 1881 počenši ne bomo dobivali nič goved v Avstrijo in na Ogersko, katerih je dozdej vsako leto na tisce dohajalo le-sem. V povzdigo domače živinoreje daje sl. ministerstvo družbam kmetijskim v pretres mnogo vprašanj, na ktera bode imel tudi naš odbor odgovoriti. — Na Dunaji se je pod načelstvom bivšega ministra kmetijstva grofa Mansfelda ustanovilo društvo v korist kmetijskim in gozdarskim uradnikom (Verein zur Förderung der Interessen der land- und forstwirtschaftlichen Beamten,) ki, če onemorejo, podpore potrebujejo. Ker je začasno predsedstvo tega društva odbor naš proslo, naj razglasi ustanovo tega humaniternega društva, zato bode centralni odbor kmetijskim in gozdarskim uradnikom dotični oklic in dotična pravila rad objavil, če se do njega obrnejo. — Prošnja na novo ustanovljene sirarske zadržuge Podstudorom za denarno pripomoč, ki jo je podružnica bohinjska z dotičnimi pravili vred poslala centralnemu odboru se toplo priporočena izroči sl. ministerstvu kmetijstva. — Prošnja županstva v Podgori, ki je leta 1869. pogorela in kateri je pogorelo tudi sadno drevje, se ni mogla valjšati, ker družba ne more nič več dreves iz svojega vrta oddati zato, ker jih nima, pa tudi sadna drevesa brezplačno redoma le daje šolskim drevnicam v poduk mladini. — Dopis mestnega županstva iz Reke, ki želi vedeti, kje bi se dobilo veliko pa dobrega krompirja za seme, se izroči g. odborniku Lasniku v rešitev. — O prošnji županstva v Breznici in Leecah, da bi centralni odbor pripomogel, da bi gospodar Jože Vovk na Vrbi za svojega, pri preiskavi meseca svečana ne potrjenega žebca vendar dobil licenco za pleme, centralni odbor ne more nič storiti, ker po §§. 5. in 6. deželne postave od leta 1874. nikakor ni pripuščno, poznejše licence dajati. — Za ude v družbo kmetijsko so bili sprejeti: gosp. Jan. Odar, posestnik v Bohinji, — in gosp. Valentinčič, hišni posestnik v Ljubljani.

(Iz seje deželnega odbora 2. aprila.) V tej seji je kranjski deželni odbor sklenil: da se izpraznjena sekundarska služba v deželni bolšnici v Ljubljani vnovič razpiše z natečajem do 20. aprila, — da cestnim odborom naroči, da naj na nevarnejših krajih na cestah napravijo svarilne deske (table) zarad ogibanja srečujočih se vozov, kakor veleva §. 20. cestnega policijskega reda od dne 26. septembra 1874. leta, ki se tako-le glasi: Vsak voz, če posebne razmere ne zapoveduje izimka, naj se v levo stran ogiblje ter v desno stran naj prihiteva, in brez upora naj se umakne vozovom, kateri ga mislijo prihiteti ali srečati, — da se c. kr. okrajnim glavarstvom piše, da gledajo na to, da se policijski cestni red za Kranjsko (dež. zak. 1874. l. IX. del, št. 27. str. 75) izvršuje, — da se vsem županstvom pošlje okrožnica, da postavijo v občnske pro-

račune za l. 1881. tudi primerno svoto za stroške, ktere bodo imele občine s številjenjem ljudstva.

(Pri srečkanji 75 lozov ljubljanskega mestnega posojila), ki se je 2 aprila t. l. vršilo, so bile vzdignene: Štev. 30.193 z dobitkom 35.000 gld., št. 40.349 z dobitkom 3000 gld. št. 16.229, 16.968, 29.356, 32.012, 37.916 vsaka z dobitkom 600 gld., št. 1372, 4145, 4556, 4780, 5563, 6725, 7719, 7813, 8081, 8491, 9426, 10.700, 12.007, 12.499, 15.299, 15.719, 16.015, 17.664, 23.098, 23.213, 24.463, 25.987, 26.516, 29.607, 30.653, 31.409, 37.976, 38.132, 38.586, 38.810, 39.181, 39.876, 40.273, 41.062, 41.536, 43.310, 43.812, 44.035, 46.352, 46.818, 47.134, 47.419, 47.520, 48.373, 49.160, 51.821, 52.598, 53.633, 53.074, 55.155, 55.384, 58.615, 60.429, 62.901, 63.576, 63.916, 64.047, 64.337, 64.933, 67.611, 68.082, 68.136, 68.584, 71.956, 72.409, 73.327, 73.575, 74.121, vsak z dobitkom 30 gold.

Telegram „Slovenca.“

Z Dunaja, 9. aprila.

Budget razpravljajo. Dozdej je govorilo 20 govornikov. Jutri je konec debate. Bismarkove odpovedi cesar ni sprejel.

Tržne cene v Novem mestu.

Pšenica hektoliter 10.57; ječmen 4.88; oves 3.25; ajda 5.21; proso 5.21; koruza 5.53; maslo 96; mast 80; špeh 60 in 80; jajce 1¹/₂; mleko 8; meso goveje 52; telečje 60; svinjako 56.

Nove knjige

v katoliški bukvarni

v Ljubljani pred škofijo št. 6.

Buchmann. Der schönste Tag des Lebens. Za take, ki gredo prvičkrat k sv. obhajilu in nemški znajo. Cena 96 kr.

Duša popolna, ali molitve, prigovori, in zgledi. „Dušne pomoči“ četrte bukve. Na svitlo dal Janez Zupančič. Cena 50 kr.

Jacob, die Kunst im Dienste der Kirche. III. natis. 4 gid. 80 kr.

Izgledi bogoljubnih otrok, II. del. Spisal A. Krž. 30 kr., vezane 40 kr.

Jerica Jugovic. Spisal A. Krž. 5 kr.

Kinane, der wahre Pelikan, oder die Liebe Jesu im allerheiligsten Altarsakrament 1 gl. 20 kr.

Schmitt, Anleitung zur Ertheilung des Erstcommunicanten-Unterrichtes 1 gl. 44 kr.

Sveta Germana. Spisal A. Krž. 10 kr., s pošto na dom poslano 10 kr.

Tudi imajo rožne vence za 12 do 40 kr., medalje, podobe, spominke molitvene bukve itd.

Stanovanje

lepo in poceni z 2 sobami, in kar še zra-ven spada, se oddaja, v konjušnih ulicah št. 1, kraj Trnovskega pristana. (6)

Ure

za stolpe in gradove

izdelujem že od leta 1842 po najnovejših iznajdbah, ne vlite, ampak z roko izdelane, proti polni garanciji in po najnižih cenah.

Janez M. Pogačnik.

(11) Podnart, Kropa, Gorenjsko.

Popravljam tudi stare ure na stolpih, jemljem plačo tudi v obrokih, in cenik pošiljam vsakemu brezplačno.